

z dnia 25 października 2017 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018**

*Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875), oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) i art. 10 ust 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz.783) - Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej uchwala, co następuje:*

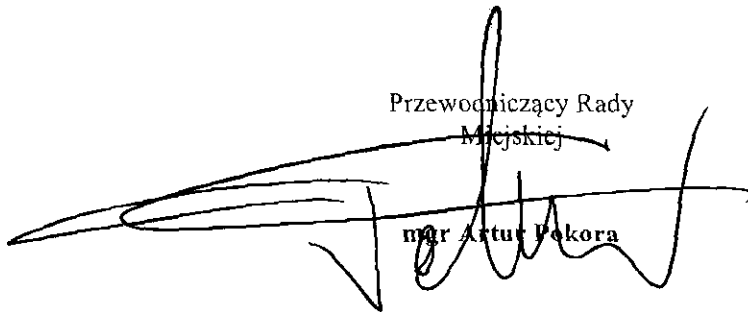
§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2018, określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Przyjmuje się Harmonogram działań i podział środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2018, określony w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bystrzycy Kłodzkiej.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej.

Przewodniczący Rady  
Miejskiej  
  
mar Artur Pokora

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI  
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW  
ALKOHOLOWYCH  
W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ  
NA ROK 2018

## I. Wprowadzenie

Przeciętny Polak spożywa drugie tyle alkoholu, ile wynosi średnia światowa. I to nas sytuuje w czołówce pijących na świecie. Natomiast w Europie, jak wskazują ostatnie badania szczegółowe, przeprowadzone w 19 krajach, pokazują, że jesteśmy średniakami. Na tle Europy wyróżniamy się jedynie tym narkotycznym, straceńczym stylem picia oraz obojętnością wobec obecności alkoholu w życiu publicznym (nie drażnią nas całodobowe sklepy z alkoholem czy sprzedaż na stacjach benzynowych). W sumie sytuacja nie jest korzystna dla społeczeństwa, generuje ona dużo problemów i ludzkiego cierpienia. Każdy litr spożytego alkoholu daje się przełożyć na określoną liczbę ludzkich nieszczęść.<sup>1</sup>

**W działaniach na rzecz trzeźwości nie chodzi wyłącznie o pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom; jest to ważny obszar, ale nie jedyny i decydujący. Kwestia centralna to że jestem ostrożny z alkoholem, bo to substancja psychoaktywna. Z drugiej strony - jestem otwarty na takie sytuacje, gdzie muszę być abstynentem – kiedy wychowuję dzieci, kiedy prowadzę pojazd, kiedy biorę leki...**<sup>2</sup>

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2018 przygotowano w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w oparciu o diagnozę, na którą złożyły się analiza problemów społecznych i zasobów instytucjonalnych. Jest kontynuacją działań z poprzednich lat.

Podstawową rolą gminy w ramach realizacji ww. programu jest inspirowanie i wspieranie realizacji konkretnych zadań w ramach posiadanych możliwości merytorycznych, organizacyjnych i finansowych. Wskazany program stanowi merytoryczne i organizacyjne ramy dla realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych priorytetów wynikających z przyjętych celów. Zasadniczym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów negatywnych skutków o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych z nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu (w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie) i innych środków psychoaktywnych. Biorąc pod uwagę interdyscyplinarny charakter programu

<sup>1</sup> Świat Problemów. Sierpień 2017. "Lekcja do odrobienia" Katarzyna Okulicz, Marta Zin+Edek, s.20.

<sup>2</sup> Świat Problemów. Sierpień 2017. "Lekcja do odrobienia" Katarzyna Okulicz, Marta Zin+Edek, s.21

oraz zaangażowanie w jego realizację wielu instytucji i organizacji, przyczyni się on do zmniejszenia rozmiaru problemu uzależnień na terenie Gminy Bystrzyca Kłodzka.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2018 stanowi realizację zapisu art. 4<sup>1</sup> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich wykonania.

Realizacja zadań programu finansowana jest głównie ze środków pozyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Cele i zadania ujęte w niniejszym Programie są zgodne z rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opublikowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

## **II. Podstawa opracowania**

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań własnych gminy, wynika on z następujących aktów prawnych i dokumentów :

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz.487 ze zm.) – art. 4.1
2. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 poz. 783)
3. Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, ze zm.).
5. Uchwała Nr XX/192/11 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Bystrzycy Kłodzkiej na lata 2010-2015
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 poz. 1828 ze zm.)
7. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020

8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 poz. 930 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i o wolontariacie ze zm.).

### III. Charakterystyka problemów alkoholowych

W Polsce podstawowe wskaźniki dotyczące ilości spożywanego alkoholu od wielu lat są publikowane przez Główny Urząd Statystyczny. Są one opracowywane na podstawie danych na temat dostaw alkoholu na rynek krajowy oraz salda stanu zapasów w przedsiębiorstwach handlowych. W 2015 roku spożycie wyniosło 9,4 l. czystego alkoholu, w tym 58% stanowiło piwo, 34% napoje spirytusowe, a pozostałe 8% - wino.<sup>3</sup>

Uzyskane wyniki wskazują, że częstość picia alkoholu jest w Polsce zbliżona do średniej europejskiej. Natomiast znaczącym problemem w naszym kraju na tle Europy jest ilość alkoholu wypijanego przy jednej okazji – średnio jednorazowo wypijamy więcej wina i napojów spirytusowych niż w jakimkolwiek innym kraju. Przy czym wino pijemy najrzadziej w całej Europie. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym jest u nas piwo, a po nim – wódka.<sup>4</sup>

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozeznanie skali problemów na terenie gminy, wzorców zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego zachowaniami pod wpływem alkoholu.

Przy opracowaniu diagnozy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok wykorzystano dane za 2016 rok z Urzędu Miasta i Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, szkół oraz wyniki badania na temat używania alkoholu, narkotyków i

<sup>3</sup> Świat Problemów. Sierpień 2017." Picie alkoholu w Polsce-wybrane wyniki badania. Standaryzowany Europejski Sondaż na temat Alkoholu RARHA SEAS "Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Marta Zin-Sędek,s.15

<sup>4</sup> Świat Problemów. Sierpień 2017." Picie alkoholu w Polsce-wybrane wyniki badania. Standaryzowany Europejski Sondaż na temat Alkoholu RARHA SEAS "Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Marta Zin-Sędek,s.18.

tytoniu przeprowadzonego na przełomie września i października 2016 roku z uczniami klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych.

### Urząd Miasta i Gminy - Dostępność napojów alkoholowych

Miasto i Gminę Bystrzyca Kłodzka zamieszkiwało, według stanu na dzień 31.12.2016r. 19 026 mieszkańców.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych): stan na 31.12.2016 roku wynosił – 160, w tym :

- a) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 100
- b) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 60

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12.2016 r.) w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 53
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 39

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie (stan na 31.12.2016 r.), w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 47
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 22

**Tabela Nr 1**

| Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2016 roku: |                                           |                |             |                              |                                           |                |             |                                        |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|-------------|------------------------------|-------------------------------------------|----------------|-------------|----------------------------------------|
| 1) poza miejscem sprzedaży                                             |                                           |                |             | 2) w miejscu sprzedaży       |                                           |                |             |                                        |
| według zawartości alkoholu                                             |                                           |                |             | według zawartości alkoholu   |                                           |                |             |                                        |
| 1.<br>do 4,5%<br>(oraz piwa)                                           | 2.<br>od 4,5 do 18%<br>(z wyjątkiem piwa) | 3.<br>pow. 18% | 4.<br>razem | 5.<br>do 4,5%<br>(oraz piwa) | 6.<br>od 4,5 do 18%<br>(z wyjątkiem piwa) | 7.<br>pow. 18% | 8.<br>razem | 9.<br>ogółem<br>(suma kolumn<br>4 + 8) |
| 15                                                                     | 13                                        | 12             | 40          | 6                            | 4                                         | 4              | 14          | 54                                     |

| Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2016 roku: |                                           |                |                  |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------|
| 1.<br>do 4,5%<br>(oraz piwa)                               | 2.<br>od 4,5 do 18%<br>(z wyjątkiem piwa) | 3.<br>pow. 18% | 4.<br>razem      |
| 7 858 947.04 zł.                                           | 1 295 053.86 zł.                          | 6 772 836.87   | 15 926 837.77 zł |

*Dane uzyskane z UMiG w Bystrzycy Kł.*

### **Policja – nietrzeźwość w miejscach publicznych**

Podstawowym zadaniem policji jest ochrona życia, zdrowia i mienia, zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom, ale również działalność prewencyjna i interwencyjna. W ramach swoich zadań policjanci (dzielnicowi) rozpoznają sytuację, a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne, działania edukacyjne i motywujące, udzielają porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc.

Dane statystyczne policji związane z podejmowaniem interwencji i działań w związku z nadużywaniem alkoholu i niewłaściwymi zachowaniami pod wpływem alkoholu:

- a) Liczba nietrzeźwych osób poniżej 18 roku życia zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych w 2016 roku – 0;
- b) Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych w 2016 roku – 35

W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchamiają m.in. procedurę „Niebieskie Karty”. W naszej gminie w 2016 roku odnotowano:

**Tabela Nr 2**

| L.P. | KATEGORIA OSÓB wg PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”                                               | 2016 |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1.   | Liczba interwencji domowych dotyczące przemocy w rodzinie                                    | 204  |
| 2.   | Liczba przypadków w których nastąpiło izolowanie sprawców od ofiar przemocy                  | 32   |
| 3.   | Postępowania przygotowawcze o przestępstwo z art.207 kk                                      | 39   |
| 4.   | Liczba zatrzymanych za przestępstwo popełnione z art.62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii | 21   |

*Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Bystrzycy Kłodzkiej*

Pamiętać jednak należy, że statystyki kryminalne są źródłem informacji wyłącznie o przestępczości ujawnionej, poza nimi pozostaje wiele przestępstw z różnych powodów nieujawnionych. Wśród powodów nieinformowania policji o zaistniałym przestępstwie wymienia się decyzje samej ofiary, która może współczuć sprawcy (np. jeśli sprawcą jest osoba jej znana, spokrewniona z nią czy też zaprzyjaźniona) bądź też przeciwnie, obawiać się jej późniejszej reakcji (np. strach przed zemstą). W przypadkach np. znęcania się nad

członkiem rodziny ofiara może czasami nie mieć świadomości, że dane zdarzenie jest przestępstwem.

### **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Głównym celami działań Komisji w Bystrzycy Kłodzkiej jest prowadzenie działań w celu zapobiegania nadużywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych, promowanie zdrowego trybu życia, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym, integrowania społeczeństwa lokalnego, podejmowanie działań w zakresie poradnictwa, interwencji wobec osób nadużywających alkoholu i narkotyków, działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, prowadzenie rozmów motywacyjnych oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z zaistniałymi problemami alkoholowymi. Podjęmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ( Dz. U. Z 2017 r. poz. 783) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 poz.1390).

**Tabela Nr 3**

| L.P. | KATEGORIA OSÓB                                                                                                                                                                                                                                                       | 2016 rok |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1    | Liczba osób z którymi gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu                                                                                                          | 56       |
| 2.   | Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu | 25       |
| 3.   | liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:                                                                                                         | 3        |
| 4.   | Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:                                                                                                                             |          |
|      | Ofiary przemocy w rodzinie:                                                                                                                                                                                                                                          | 21       |
|      | Sprawcy przemocy w rodzinie:                                                                                                                                                                                                                                         | 25       |
|      | Świadkowie przemocy w rodzinie:                                                                                                                                                                                                                                      | 9        |
|      | Uruchomienie procedury Niebieskie Karty :                                                                                                                                                                                                                            | 0        |

*Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej*

**Punkt Konsultacyjny do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania  
przemocy w rodzinie**

Punkt Konsultacyjny powstał z myślą o osobach, które borykają się z problemem alkoholowym, rodzin w których występuje alkoholizm, przemoc, problem narkomanii.

Celem pracy Punktu Konsultacyjnego jest:

1. motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia,
2. udzielanie wsparcia w trakcie leczenia i po jego zakończeniu /grupy wsparcia/,
3. udzielanie pomocy osobom współuzależnionym /członkom rodzin, bliskim, pozostającym w bezpośrednich interakcjach z alkoholikiem/,
4. rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
5. rozpoznawanie zjawiska niewydolności opiekuńczo - wychowawczej,
6. rozpoznawanie innych zagrożeń i patologii,
7. prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej,
8. porady i konsultacje terapeutyczne.

W punkcie w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r. dyżury pełnili: terapeuta uzależnień, 2 psychologów i specjalista do spraw przemocy w rodzinie.

**Tabela Nr 4**

| <b>Liczba osób oraz udzielonych im porad w punkcie konsultacyjno - informacyjnym w 2016 roku w poszczególnych kategoriach klientów:</b> |             |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|
|                                                                                                                                         | Liczba osób | Liczba porad |
| 1. Osobom z problemem alkoholowym                                                                                                       | 76          | 153          |
| 2. Dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)                                              | 63          | 102          |
| 3. Osobom doznającym przemocy w rodzinie                                                                                                | 26          | 47           |
| 4. Osobom stosującym przemoc w rodzinie                                                                                                 | 14          | 24           |

*Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej*

## Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej realizuje ustawę o zatrudnieniu socjalnym, której celem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób wykluczonych społecznie.

**Reintegracja społeczna** oznacza działanie mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach Centrum Integracji Społecznej umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

**Reintegracja zawodowa** oznacza działanie mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach Centrum Integracji Społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Program Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej od 2004 roku jest ważnym instrumentem wsparcia i reintegracji społecznej i zawodowej grup nie będących społecznie i ekonomicznie samo wystarczającymi oraz ich integracji z rynkiem pracy. Zasadniczym celem jest zwiększenie możliwości wyjścia z izolacji i przywrócenia ról społecznych, ról zawodowych, szczególnie osób długotrwale pozostających na marginesie życia społecznego. Zasadniczym zadaniem Centrum jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego umożliwiającego walkę z ubóstwem i społecznym wykluczeniem.

W programie uczestniczyło 99 osób, 70 kobiet i 29 mężczyzn, w tym:

- 82 osób długotrwale bezrobotnych
- 7 osób niepełnosprawnych
- 10 uzależnionych od alkoholu
- 12 osób z przyczyn społecznych(ubóstwo, bezrobocie)

Rotacja uczestników:

- 18 osób zrezygnowało
- 9 osób usunięto z programu
- 11 osób podjęło pracę

Uczestnicy przez cały rok codziennie, w dni robocze, od godziny 7<sup>00</sup> do 13<sup>00</sup> przychodzą do Centrum Integracji Społecznej na zajęcia integracyjne, edukacyjne i motywacyjne. W ramach programu otrzymują posiłek regeneracyjny. Mają do dyspozycji pracownika socjalnego i doradcę zawodowego.

## Ośrodek Pomocy Społecznej

W ramach realizacji swoich zadań pracownicy pomocy społecznej rozpoznają sytuację a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne i socjalne; prowadzą działania edukacyjne i motywujące, udzielają konkretnych porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc. Monitorują sytuację. W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, stosują procedurę "Niebieskiej Karty".

1.Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 roku, to - 685.

2.Liczba rodzin objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny w 2016 roku – 133.

## Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 06.09.2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego składzie są przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Bystrzycy Kłodzkiej, Ochrony Zdrowia i Bystrzyckiego Towarzystwa Dobroczynnego.

*Tabela Nr 5*

| Liczba                                       | Stan na dzień<br>31.12.2016r. |
|----------------------------------------------|-------------------------------|
| 1.Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego | 4                             |
| 2.Ilość założonych Niebieskich Kart          | 39                            |
| w tym środowiska z problemem alkoholowym     | 36                            |

*Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej*

**Spożywanie napojów alkoholowych przez młodzież ze szkół gimnazjalnych i  
ponadgimnazjalnych z gminy Bystrzyca Kłodzka na podstawie badań ankietowych dot.  
rozpowszechnienia używania alkoholu i narkotyków**

W październiku 2016 roku uczniowie klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych wypełnili kwestionariusz ankiety na temat używania alkoholu, narkotyków i tytoniu. Głównym celem badania był: pomiar, interpretacja i opis rozpowszechniania zjawiska zażywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (tytoń, narkotyki, dopalacze, leki) przez młodzież szkolną z miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka.

Celami szczegółowymi badania były:

1. ocena skali i charakterystyka zjawiska używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną,
2. identyfikacja przyczyn sięgania po alkohol i środki psychoaktywne oraz ewentualne skutki tych doświadczeń,
3. ocena dostępności alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (fizyczna i psychologiczna),
4. charakterystyka ucznia stosującego/zagrożonego stosowaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych,
5. charakterystyka postaw otoczenia wobec zjawiska (nauczyciele, rodzina, rówieśnicy),
6. opis występowania problemu używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (w środowisku rówieśniczym i w rodzinie),
7. charakterystyka postaw wobec regulacji prawnych związanych ze stosowaniem

**UŻYWANIE ALKOHOLU I NARKOTYKÓW PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNĄ**

W związku z tym, że zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi jest szczególnie ważnym i niepokojącym zjawiskiem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej przeprowadził na przełomie września i października 2016 roku badanie ankietowe „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”.

Pytania w ankietach dotyczyły samooceny uczniów, ich sytuacji rodzinnej i szkolnej aktywności w czasie wolnym oraz postaw młodych ludzi wobec papierosów, alkoholu i narkotyków, określenie jaka jest dostępność do tych używek oraz jak jest oceniana ich szkodliwość dla zdrowia.

Badanie przeprowadzono wśród uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) w gimnazjach w Bystrzycy Kłodzkiej i w Wilkanowie oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Bystrzycy Kłodzkiej.

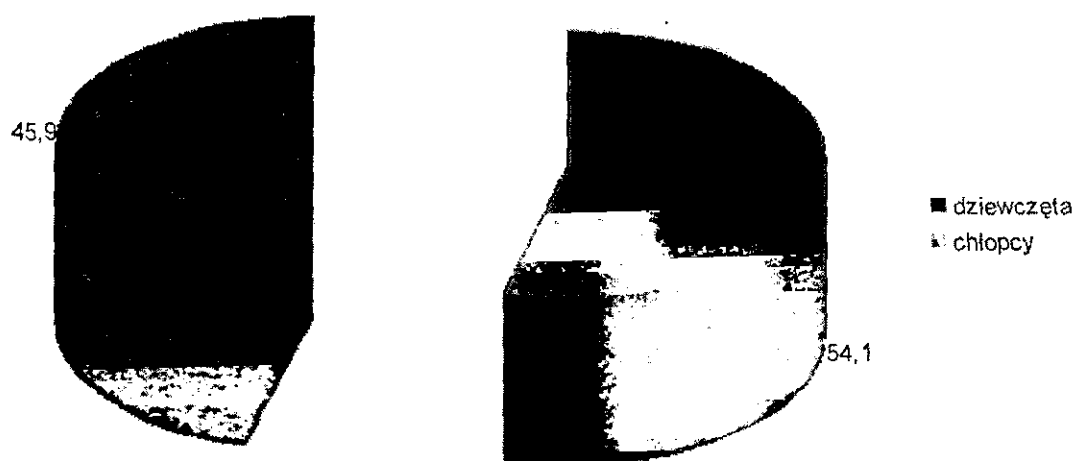
*Tabela Nr 6. Liczba badanych uczniów*

| Badane klasy                  | Liczba badanych uczniów | Odsetek wszystkich badanych |
|-------------------------------|-------------------------|-----------------------------|
| Trzecie klasy gimnazjum       | 98 z 133                | 73,70%                      |
| Drugie klasy ponadgimnazjalne | 54 z 89                 | 80,90%                      |
| Razem:                        | 152 z 222               | 68,50%                      |

*Źródło: badanie ankietowe uczniów*

Wyniki badań stanowią m.in. źródło informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi i będą wykorzystywane do tworzenia planów i strategii długofalowych oddziaływań profilaktycznych realizowanych na różnych poziomach, a także do ich ewaluacji.

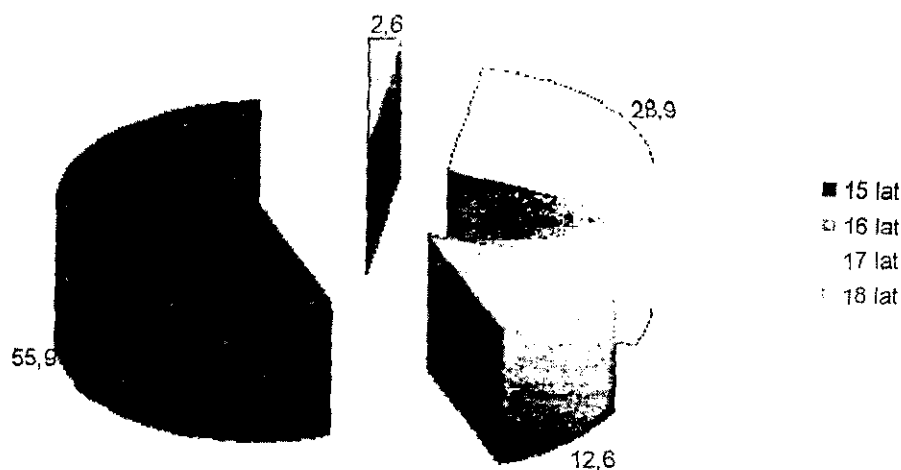
*Wykres 1. Płeć respondentów– uczniowie*



*Źródło: badanie ankietowe uczniów*

W objętej badaniem grupie uczniów 45,9% stanowiły dziewczęta a 54,1% chłopcy.

Wykres 2. Wiek respondentów – uczniowie



Źródło: badanie ankietowe uczniów

Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową byli 15-latkowie – 55,9 % badanych, 16-latkowie stanowili 12,6 % uczniów, natomiast 17-latkowie 28,9% oraz niewielka liczba 18-latków - 2,6%.

Dane zawarte w literaturze tematu pokazują, że ponad 80% młodzieży rozpoczyna picie alkoholu przed ukończeniem 18 roku życia, a pierwsze doświadczenia z piciem alkoholu najczęściej mają miejsce w okresie dorastania. Z punktu widzenia zarówno regulacji prawnych, jak i społecznych oczekiwań, picie alkoholu przez dzieci i młodzież jest jednym z tzw. zachowań problemowych okresu dorastania, jednak biorąc pod uwagę fakt, że inicjacja w zakresie picia alkoholu dotyczy zdecydowanej większości młodzieży, można ją traktować jako normatywne wydarzenie życiowe okresu dorastania. Te pierwsze doświadczenia nastolatków z alkoholem wiążą się z powszechnością używania alkoholu, nie zawsze i niezbyt rygorystycznymi czy też jednoznacznymi postawami wobec picia w „dorosłym” społeczeństwie, z różnymi mitami (np. „alkohol pomaga na ..., przy..., itp.) i powszechnością obyczaju picia „z okazji”, „dla uczczenia ...” itp. Okoliczności te wraz ze specyfiką okresu dorastania, z którą wiąże się m.in. dążenie nastolatków do pokazania się jako już nie-dziecko, a jako osoba dorosła, sprawdzania własnych możliwości w różnych dziedzinach życia, konieczność pokonania nieśmiałości i lęku towarzyszących nowym

doświadczeniom społecznym, ciekawość dotycząca „zakazanego owocu” itp., sprzyjają inicjacji w zakresie picia alkoholu<sup>5</sup>.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 60% gimnazjalistów z klas trzecich i 82,5% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Wyniki przeprowadzonego badania wskazują, między innymi, że spośród różnych substancji psychoaktywnych, młodzież najczęściej sięga po piwo, rzadziej są to mocniejsze napoje alkoholowe typu wódka czy wino. Niepokojący jest natomiast fakt upijania się przez młodzież, 12% uczniów przynajmniej raz w życiu upiło się..

Istotną rolę w używaniu substancji pełni dostrzeganie negatywnych oraz pozytywnych skutków, które mogą one wywoływać. Uczniowie częściej dostrzegają negatywne konsekwencje używania alkoholu lecz młodzież zdaje się oczekiwać po alkoholu więcej dobrego niż złego.

Można zauważyć, że większość badanych nie ma dużych trudności z dostępem do napojów alkoholowych i tytoniu. Dla niektórych uczniów zdobycie różnych rodzajów substancji było trudniejsze, Jednak należy zwrócić uwagę, że w ocenach respondentów z tej grupy poziom dostępności napojów alkoholowych mimo wszystko jest wysoki.

Z dostępnością alkoholu związane są odmowy sprzedaży ze względu na młody wiek kupującego. Jednak mimo tego, że alkohol powinien być niedostępny dla młodzieży ze względu na ich młody wiek odsetki świadczą, że sprzedawcy niezbyt często go weryfikują.

Na podstawie otrzymanych wyników badania można sformułować rekomendacje, przede wszystkim w zakresie profilaktyki, która nadal powinna stanowić bezwzględny priorytet. Dotychczasowe działania w tym zakresie wydają się przynosić pozytywne rezultaty co sugerują wypowiedzi badanych uczniów.

---

<sup>5</sup> E. Stępień, Styl picia alkoholu w okresie od dorastania do wczesnej dorosłości. Część I: Wzory zmian intensywności picia alkoholu na podstawie badań katamnestycznych; Zakład Psychologii Klinicznej Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, s. 1

Wysoka dostępność napojów alkoholowych przejawiająca się częstymi zakupami oraz relatywnie niskimi odsetkami odmów ze względu na młody wiek sugeruje wprowadzenie większych ograniczeń oraz edukacji sprzedawców. Zintensyfikowanie działań kontrolnych w tym zakresie, szczególnie, jeśli chodzi o sprzedaż napojów wysokoprocentowych, wydaje się, zatem nadal koniecznym uzupełnieniem działań profilaktycznych skierowanych na ograniczanie popytu na napoje alkoholowe wśród młodzieży. Ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych są jednym ze sposobów ograniczania spożycia alkoholu o potwierdzonej skuteczności.

### **Partnerzy w realizacji programu**

Realizację zadań programu koordynuje Koordynator ds. Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, z którym podejmują współpracę i realizują powierzone im zadania :

1.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2.Miejsko Gminny Ośrodek Kultury

3.Policja

4.Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

5.Szkoły

6.Organizacje pozarządowe

7.Placówki ochrony zdrowia

8.Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej

9.Sąd Rejonowy w Kłodzku

Podmioty, instytucje i osoby fizyczne podejmujące inicjatywy związane z problematyką uzależnień.

## **IV. Cele i założenia programu**

### **1.Nadrzędne cele programu**

1)Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zjawiska przemocy w rodzinie.

2) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem środków uzależniających.

3) Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

4) Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom.

## **2. Cele szczegółowe programu**

1) Propagowanie modelu zdrowego stylu życia – wolnego od uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.

2) Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców, głównie dzieci i młodzieży na temat problemów związanych z używaniem alkoholu oraz możliwości zapobiegania takim zjawiskom.

3) Zmniejszenie rozmiaru szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych uzależnieniami, piciem ryzykownym i przemocą domową.

4) Zwiększenie dostępności i poprawa jakości pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

5) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.

6) Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym.

## **V. Zadania gminnego programu do realizacji:**

### **Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych**

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok.600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie -- na ok.2,5 mln<sup>6</sup>.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, który w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X(ICD X). W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatrzy, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń.

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia -- osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików(AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie.

1)Współpracę z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu – realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej.

<sup>6</sup> Moskalewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B.(red.), Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raportz badań PN. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012.

2)Podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzających do zmotywowania do poddania się dobrowolnemu leczeniu wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz prowadzenie postępowań zmierzających do wydania przez Sąd Postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

3)Kontynuację działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.

4)Dofinansowywanie szkolenia do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.

5)Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów.

**Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**

1)Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną- realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.

2)Podejmowanie działań w ramach gminnego punktu informacyjno – konsultacyjnego w zakresie motywowania do podjęcia leczenia, rozpoznawania i monitorowania problemów rodziny i zaplanowania pomocy dla jej członków - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.

3)Organizowanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dla dzieci osób uzależnionych od alkoholu i ofiar przemocy we współpracy z osobami i instytucjami przygotowanymi do organizowania takiej pomocy (rozmowy i porady indywidualne dla uzależnionych i współuzależnionych, zajęcia dla dzieci, poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie) - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny.

4)Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności świetlic środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze, zajmujących się organizacją czasu wolnego, pomocą w nauce, rozwijaniem zainteresowań, wspieraniem rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.

5)Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

6)Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, Policja, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Zespół Kuratorów Sądu Rejonowego w Kłodzku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenia, Szkoły, Bystrzyckie Stowarzyszenie Dobroczynne.

Przeprowadzone w 2015 roku, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% - przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej)<sup>7</sup>. Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol( 37,2% ofiar przemocy fizycznej, 28% ofiar przemocy psychicznej, 19,3% przemocy ekonomicznej i 37,5% przemocy seksualnej). Ponadto z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice (opiekunowie) alkoholu nie nadużywają(29%).

Powyższe dane jednoznacznie pokazują skalę problemu przemocy w rodzinie i wskazują na konieczność kontynuowania w środowiskach lokalnych przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Podstawą do ich podejmowania są ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka są to poniższe działania:

- organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie na temat możliwości oddziaływań wobec sprawców przemocy, podejmowania interwencji z wykorzystaniem procedury "Niebieskie Karty" oraz uruchamiania procedur prawno-karnych;
- usprawnienie współpracy i przepływu informacji między przedstawicielami różnych służb, w tym policji i kuratorskiej służby sądowej, w celu przeprowadzania szybszej i skuteczniejszej interwencji wobec sprawców przemocy;

<sup>7</sup> [www.mpips.gov.pl/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie-nowa/ogolne/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/](http://www.mpips.gov.pl/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie-nowa/ogolne/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/)

- upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie gminy lub powiatu oddziaływaniach adresowanych do osób krzywdzących swoich bliskich;
- włączanie się w ogólnopolskie kampanie promujące życie bez przemocy;
- przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym.

7) Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, pedagogów, dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie (koordynowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej)

8) Tworzenie gminnego systemu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach współpracy z Policją, Prokuraturą, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Punktem informacyjno-konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie realizator: Zespół Interdyscyplinarny.

9) Monitorowanie skali problemów zjawiska przemocy domowej (badania ankietowe, analizy) - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny.

**Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**

1) Prowadzenie w szkołach i innych placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (Archipelag Skarbów, Debata, Epsilon) - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej.

2)Udział w akcjach i w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (kampania ogólnopolska Postaw na rodzinę, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Przeciw Pijanym Kierowcom, Reaguj na przemoc) placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł..

3)Organizacja lokalnych kampanii, na temat uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie, dla mieszkańców miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka (Postaw na Rodzinę, 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć, 25 listopada -10 grudnia) realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.

4)Organizowanie pozalekcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży–dofinansowanie zajęć w czasie wolnym od nauki szkolnej, połączonych z programem profilaktycznym realizator: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

5)Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu zapobiegania sprzedaży napojów alkoholowych niepełnoletnim i nietrzeźwym, realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.

6)Współpraca z Policją w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

7)Doposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma ( prenumerata „ Niebieska Linia”, „Świat problemów”), programy do komputera, materiały biurowe.

8)Prowadzenie działalności edukacyjnej w środowisku w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie oraz propagowanie informacji n.t. ogólnopolskiego telefonu zaufania – Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia oraz instytucji wsparcia dla ofiar przemocy w najbliższym otoczeniu - realizator: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-

Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.

9)Przeprowadzenie badań i opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych diagnozy problemów społecznych w gminie Bystrzyca Kłodzka placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej.

10)Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym(badania ankietowe, analizy) - placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, organizacje pozarządowe.

#### **Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych**

1)Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin alkoholu – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.

2)Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.

3)Prowadzenie zajęć kulturalno-oświatowych i artystycznych lub sportowo-rekreacyjnych z dziećmi i młodzieżą wypełniających ich wolny czas i motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu.: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), organizacje pozarządowe.

**Zadanie 5. Wsparcie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej**

Współfinansowanie Centrum Integracji Społecznej celem prowadzenia programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych – realizator: Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kł.

**VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł. powołanej Zarządzeniem Nr OR.0050.16.2014 Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 21 stycznia 2014 roku, zmienionej Zarządzeniem Nr 571/2016 Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 stycznia 2016 roku 2016 roku są:

- 1) Dorota Jaworska - przewodnicząca
- 2) Hanna Sulikowska - sekretarz
- 3) Jolanta Płazińska
- 4) Irena Stawiarska
- 5) Kazimierz Wrzeszcz

Do zadań ustawowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy :

1. Opiniowanie, inicjowanie i współpraca w zakresie realizacji zadań wykonywanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu a w szczególności :

- a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przestępstw z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- b) wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i motywowanie jej do zaprzestania nadużywania alkoholu i/lub poddania się dobrowolnemu leczeniu.
- c)w przypadku braku zgody na dobrowolne leczenie się – skierowanie na badania przez biegłych(psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
- e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.

3.W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"

4. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust.1 i 2 ustawy limit punktów i zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych).

5. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia Burmistrza).

#### Zasady kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

- 1. Kontroli podlegają przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.
- 2. Kontrole przeprowadzają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub wspólnie z funkcjonariuszami Policji.
- 3. Zakres kontroli obejmuje:
  - a. zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem,
  - b. przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Osoby kontrolujące mają prawo do:
  - a. wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w dniach i godzinach, w których jest prowadzona ta działalność,
  - b. żądania okazania zezwoleń oraz pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
5. Czynności kontrolnych, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
6. Protokół z kontroli, kontrolujący przekazują Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Podmiot kontrolowany, w przypadku otrzymania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia kontroli, przesyła do organu wydającego zezwolenia pisemną informację o wykonaniu zaleceń.

#### Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane jest z budżetu Gminy Bystrzyca Kłodzka w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.
2. Członek Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.
3. Za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Komisji członkom Komisji przysługuje ryczałt miesięczny w wys.:
  1. przewodniczący Komisji – 640 zł.
  2. sekretarz Komisji – 540 zł.
  3. pozostali członkowie Komisji – 440 zł.
4. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 3 wypłacane jest miesięcznie zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu Komisji, pod warunkiem, że posiedzenia Komisji odbywać się będą poza godzinami pracy bez względu na czas trwania posiedzenia.

## VII. Ewaluacja programu

1.Realizacja programu i skuteczność podejmowanych oddziaływań będzie monitorowana poprzez prowadzenie rozmów z adresatami programu, badań, ankiet i sporządzanie analiz dotyczących założeń programu. Podstawowymi wskaźnikami efektywności gminnego programu będzie :

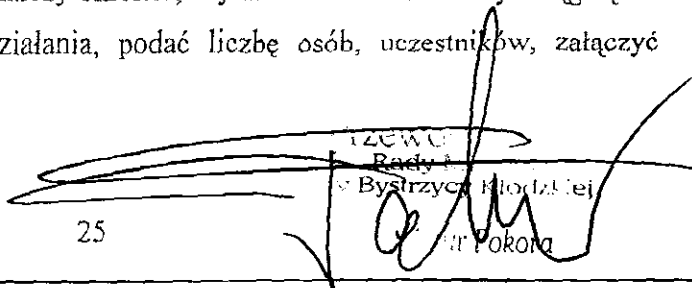
- 1) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- 2) ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych,
- 3) liczba pacjentów objętych opieką leczniczą i rehabilitacyjną,
- 4) liczba osób objęta reintegracją,
- 5) liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą,
- 6) liczba dzieci objętych pomocą,
- 7) liczba osób deklarujących abstynencję,
- 8) ilość miejsc pomocy dla rodzin osób uzależnionych,
- 9) ilość osób, które w związku z uzależnieniem zostały skierowane do GKRPA
- 10) ilość osób przeszkolonych do rozwiązywania problemów uzależnień.

## VIII. Uwagi końcowe

1.Dopuszcza się możliwość wprowadzania do niniejszego Programu korekt, wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb, koniecznych do prawidłowej jego realizacji.

2.Podmioty chcące uzyskać wsparcie i realizować zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia pisemnego wniosku/oferty na realizację zadania w biurze Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, zawierającej merytoryczny opis projektu/programu (podstawowe założenia i cele, dane wnioskodawcy, adresaci zadania, liczba uczestników, miejsce i czas realizacji zadania, sposób realizacji, harmonogram działań i kosztorys programu/zadania).

3.Podmioty, które skorzystały ze wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji zadania ( należy określić, czy zakładane cele zostały osiągnięte i w jaki sposób, opisać podjęte działania, podać liczbę osób, uczestników, załączyć rozliczenie finansowe).

  
ZCWO  
Rady  
w Bystrzycy Kłodzkiej  
Andrzej Pokora

GMINNY PROGRAM  
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII  
DLA GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA  
Na ROK 2018

## I. WPROWADZENIE

W 2013 roku w całej Polsce z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, przyjęto do leczenia stacjonarnego ogółem 16 592 osoby, z tego, z samego województwa dolnośląskiego 1845 osób. Oznacza to, że niemal co 9 leczona osoba pochodziła z Dolnego Śląska. Biorąc pod uwagę współczynnik na 100 tys. mieszkańców województwo dolnośląskie plasuje się na 1 miejscu i jest to wynik znacząco powyżej średniej ogólnopolskiej. Wzrost wskaźników dla naszego regionu w znacznej mierze wynika z graniczenia z Republiką Czeską posiadającą bardziej liberalną politykę narkotykową. Tu też mieści się turystyka narkotykowa polegająca na wykupywaniu w polskich aptekach – z tego regionu, bezreceptowych leków zawierających pseudoefedrynę (w Czechach preparaty zawierające pseudoefedrynę są dostępne tylko na receptę). Leki te na terenie Czech przetwarzane są w metaamfetaminę (tzw.pico), która również trafia do dystrybucji po polskiej stronie pogranicza. Poddając analizie dane z lat 2012-2013 można zauważyć stały wzrost przyjęć w Polsce i w województwie.<sup>1</sup>

Zjawisko sięgania po substancje psychoaktywne (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze) przez młodzież jest jednym z problemów społecznych. Młodzież sięga nie tylko po legalne<sup>2</sup> używki – alkohol i papierosy, ale także po nielegalne, a więc narkotyki i tzw. dopalacze.

Pojęcie i definicja środka zastępczego wprowadziła ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii określając go jako substancję, która nie będąc środkiem odurzającym lub substancją psychotropową z uwagi na niezamieszczenie jej w odpowiednich załącznikach do ustawy, mogła być używana zamiast, lub w takich samych celach jak one z uwagi na podobne właściwości. Ustawa ta w pierwotnym brzmieniu nie zawierała jednak zapisów, które uniemożliwiały używanie środków zastępczych zamiast narkotyków, bowiem nie zakazywała ich wytwarzania i

<sup>1</sup>Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2017-2020.

<sup>2</sup>Używki takie, jak alkohol i papierosy są substancjami legalnie dostępnymi, jednak jedynie dla osób dorosłych.

Żadne używki nie są legalnie dostępne dla dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia.

obrotu nimi. Doprowadziło to do sytuacji, że środki zastępcze, jako tzw „dopalacze” stały się przedmiotem handlu jako ”legalne” narkotyki.<sup>3</sup>

Problem ”dopalaczy”(smart drugs, legal high) pojawił się w Europie w połowie poprzedniej dekady. W Polsce zaczął narastać w ostatnich latach. „Dopalacze” oferowane są w większości krajów europejskich, a także w Internecie. Wszędzie problem ten jest przedmiotem troski władz i zaniepokojenia społecznego.

Z używaniem ”dopalaczy” wiąże się wiele zagrożeń. Są to nowe, nieprzebadane substancje przyjmowane wedle nowych, nierozpoznanych wzorów. W efekcie braku doświadczeń z tymi substancjami u użytkowników zwiększa ryzyko powikłań. O niektórych z tych substancji można przypuszczać, że są bardziej niebezpieczne niż ich nielegalne odpowiedniki, inne mogą się okazać całkiem niegroźne.

Wskaźnik na 100 tys. mieszkańców dla województwa dolnośląskiego w 2014 roku wyniósł 10,3 i przewyższa wskaźnik krajowy półtorakrotnie. Wzrost liczby zgłoszonych przypadków może być spowodowany faktem zwiększenia zażywania tych substancji w związku ze zwiększającą się każdego roku obecnością na rynku nowych, zidentyfikowanych i jeszcze niezidentyfikowanych środków psychoaktywnych. Jest wysoce prawdopodobne, że substancje te wykazują znacznie silniejsze działanie na organizm( działanie psychotyczne i somatyczne), co może być również przyczyną zwiększania się liczby interwencji medycznych, a także większej liczby zgonów „w miejscu zdarzenia” mogących mieć związek z użyciem środka zastępczego.<sup>4</sup>

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 określa w szczególności strategiczne cele i zadania gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783). Ustawa nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją. Program, opierający się na Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stwarzania warunków sprzyjających zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców Gminy Bystrzyca

<sup>3</sup> Raport Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie środków zastępczych 2013-2014.

<sup>4</sup> Raport Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie środków zastępczych 2013-2014.

Kłodzka, właściwemu wychowaniu młodego pokolenia oraz zachowaniu ładu i porządku publicznego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy w oparciu o akty prawne:

1. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 poz. 783)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) – art. 4.1.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. nr 125, poz. 1390, ze zm.).
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
5. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020.
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 poz. 1828 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 nr poz. 930 ze zm.).

Ustawodawca nakładając na samorządy zadania z zakresu profilaktyki uzależnienia od środków psychoaktywnych wskazuje na konieczność współpracy wszystkich podmiotów działających na szczeblu lokalnym w budowaniu spójnej strategii przeciwdziałania narkomanii.

#### **REALIZATORAMI GMINNEGO PROGRAMU W NASZEJ GMINIE SĄ:**

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Komisariat Policji
4. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
6. Szkoły
7. Organizacje pozarządowe
8. Placówki ochrony zdrowia.

Realizacja programu prowadzona jest zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień
- 5) dostępu do informacji

## II. DIAGNOZA

### 1. UŻYWANIE ALKOHOLU I NARKOTYKÓW PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNĄ

W związku z tym, że zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi jest szczególnie ważnym i niepokojącym zjawiskiem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej przeprowadził na przełomie września i października 2016 roku badanie ankietowe „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”.

Pytania w ankietach dotyczyły samooceny uczniów, ich sytuacji rodzinnej i szkolnej aktywności w czasie wolnym oraz postaw młodych ludzi wobec papierosów, alkoholu i narkotyków, określenie jaka jest dostępność do tych używek oraz jak jest oceniana ich szkodliwość dla zdrowia.

Badanie przeprowadzono wśród uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) w gimnazjach w Bystrzycy Kłodzkiej i w Wilkanowie oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Bystrzycy Kłodzkiej.

*Tabela Nr 1. Liczba badanych uczniów*

| Badane klasy                  | Liczba badanych uczniów | Odsetek wszystkich badanych |
|-------------------------------|-------------------------|-----------------------------|
| Trzecie klasy gimnazjum       | 98 z 133                | 73,70%                      |
| Drugie klasy ponadgimnazjalne | 54 z 89                 | 80,90%                      |
| Razem:                        | 152 z 222               | 68,50%                      |

*Źródło: badanie ankietowe uczniów*

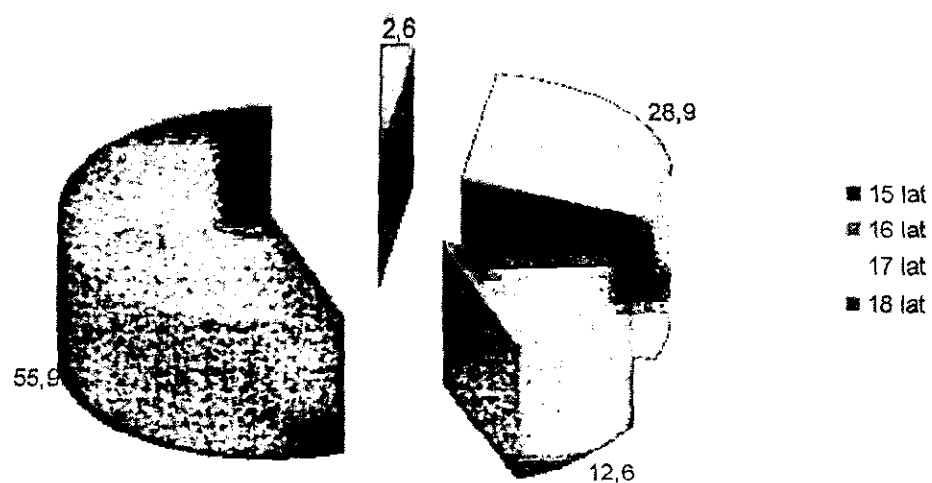
Wykres 1. Płeć respondentów– uczniowie



Źródło: badanie ankietowe uczniów

W objętej badaniem grupie uczniów 45,9% stanowiły dziewczęta a 54,1% chłopcy.

Wykres 2. Wiek respondentów – uczniowie



Źródło: badanie ankietowe uczniów

Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową byli 15-latkowie – 55,9 % badanych, 16-latkowie stanowili 12,6 % uczniów, natomiast 17-latkowie 28,9% oraz niewielka liczba 18-latków -2,6%.

Wyniki wskazują, między innymi, że w przypadku nielegalnych substancji psychoaktywnych (narkotyki, „dopalacze”), większość badanej młodzieży nigdy nie sięgała po nie. Z kolei wśród tych młodych osób, które kiedykolwiek w życiu próbowały narkotyków, większość stanowią osoby eksperymentujące z marihuaną lub haszyszem. Na drugim miejscu rozpowszechnienia substancji nielegalnych jest amfetamina. Obserwuje się brak wzrostu rozpowszechnienia używania tzw. dopalaczy.

Podobnie jak w przypadku oczekiwań związanych z piciem alkoholu, tak również w przypadku oczekiwań związanych z używaniem marihuany lub haszyszu, uczniowie bardziej dostrzegają występowanie pozytywnych skutków. Jednak zdecydowana większość uczniów dostrzega ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Tylko bardzo nieliczni stwierdzają, że ich używanie nie jest związane z żadnym negatywnym następstwem. Analiza rozkładów odpowiedzi wskazuje na nasilenie używania, jako główne źródło zróżnicowania ryzyka, w mniejszym stopniu rolę tę pełni rodzaj substancji. Eksperymentowanie jest rzadziej oceniane jako ryzykowne w przeciwieństwie do regularnego używania.

Dostępność substancji nielegalnych związana jest również z wiedzą, o miejscach gdzie można je dostać. Większość respondentów orientuje się, gdzie można kupić marihuanę lub haszysz. Prawie połowa uczniów zna takie miejsca przez co zakup substancji może nie stanowić dla nich problemu – najczęściej wymieniają takie miejsca jak mieszkanie dilerów oraz sklep z dopalaczami.

Na podstawie otrzymanych wyników badania można sformułować rekomendacje, przede wszystkim w zakresie profilaktyki, która nadal powinna stanowić bezwzględny priorytet. Dotychczasowe działania w tym zakresie wydają się przynosić pozytywne rezultaty co sugerują wypowiedzi badanych uczniów..

Tendencja do względnie liberalnego podejścia do przetworów konopi, czy przekonania o mniejszym ryzyku szkód związanych z ich używaniem niż w

przypadku takich narkotyków jak heroina czy kokaina pokazuje kierunki myślenia młodzieży na ten temat. Wydaje się, że warto przemyśleć przekaz profilaktyczny, szczególnie o charakterze edukacyjnym, pod kątem przystawalności do doświadczeń, postaw i przekonań młodych ludzi.

Nasilenie działań profilaktycznych powinno być ukierunkowane na rozwijanie u młodzieży postaw asertywnych, wzmacnianie konstrukcji emocjonalno-psychicznej uczniów oraz ukazywanie ciekawych, zdrowych form spędzania wolnego czasu i rozwijania własnych zainteresowań. Tylko przez kształtowanie pozytywnych postaw życiowych możemy pomóc dzieciom i młodzieży uzyskać odporność na oferowane zewsząd namiastki dorosłości i złudzenia wolności.

## **2. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ**

Z usług Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej skorzystało z problemem narkomanii :

|            | 2013         |            | 2014         |            | 2015         |            | 2016         |            |
|------------|--------------|------------|--------------|------------|--------------|------------|--------------|------------|
|            | Ilość rodzin | Ilość osób | Ilość rodzin | Ilość osób | Ilość rodzin | Ilość osób | Ilość rodzin | Ilość osób |
| Narkomania | 1            | 1          | 1            | 1          | 1            | 1          | 2            | 2          |

Od dnia 06 maja 2010 r. w Bystrzycy Kłodzkiej na terenie przychodni miejskiej przy ulicy Sienkiewicza 8, działa Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W Punkcie przyjmowani są pacjenci z problemami uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dotkniętych przemocą domową.

## **3. PUNKT KONSULTACYJNY DO SPRAW ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

Punkt Konsultacyjny powstał z myślą o osobach, które borykają się z problemem alkoholowym, rodzin w których występuje alkoholizm, przemoc, problem narkomanii.

W punkcie w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r. dyżury pełnili: terapeuta uzależnień, 2 psychologów i specjalista do spraw przemocy w rodzinie.

W 2016 roku do Punktu Konsultacyjnego zgłosiły się 3 osoby z problemem narkomanii, którym udzielono 14 porad.

### **III. CEL I ZADANIA PROGRAMU**

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań, jakie gmina zobowiązana jest prowadzić przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z powyższym celem głównym gminnego programu jest:

### **OGRANICZENIE UŻYWANIA NARKOTYKÓW I ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

Na poziomie gminnym wskazany cel realizowany jest w następujących obszarach działania:

1. PROFILAKTYKA
2. LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH
3. BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

#### **AD. 1.**

#### **\*\*\* PROFILAKTYKA \*\*\***

Cel: Zatrzymanie wzrostu rozpowszechniania i używania środków psychoaktywnych, podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie problemów narkomanii w gminie.

Cele szczegółowe i zadania:

**1.1. Zwiększenie skuteczności oraz podniesienie jakości realizowanych działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.**

Realizator: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

**ZADANIA:**

- 1) Wspieranie szkół w realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych: np.: warsztatów psychologicznych, szkoły komunikacji, programów radzenia sobie ze stresem i agresją, warsztatów kształtujących postawy asertywne, zajęć wychowawczych związanych z źródłami i skutkami nałogów, spektakli profilaktycznych.
- 2) Dbłość o aktywne uczestnictwo rodziców ,uczniów i nauczycieli w realizacji programów profilaktycznych.
- 3) Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych np. kółek przedmiotowych, teatralnych i zajęć sportowo-rekreacyjnych.
- 4) Podnoszenie jakości pracy świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych.
- 5) Edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej za wytwarzanie, posiadanie i nakłanianie do spożycia środków odurzających i substancji psychoaktywnych.
- 6) Organizowanie spotkań specjalistów terapii uzależnień, policji i nauczycieli w celu wypracowania skutecznych form działań profilaktycznych.
- 7) Dbłość o bezpieczeństwo na terenie placówek edukacyjnych: wspieranie rozwoju monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego.
- 8) Organizowanie działań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczanie dostępności środków odurzających na rynku oraz pociąganie do odpowiedzialności karnej osób dopuszczających się przestępstw z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* .

**1.2. Przeciwdziałanie próbom pierwszych eksperymentów ze środkami psychotropowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na dostępność tzw. dopalaczy, a równocześnie zatrzymanie tendencji obniżania wieku inicjacji narkotykowej.**

Realizator: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

**ZADANIA:**

- 1) Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

- 2) Spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci w wieku szkolnym, szkolenia osób zajmujących się pracą z dziećmi oraz szkolenia dla policji.
- 3) Różnorodność ofert spędzania wolnego czasu oraz dostępność do nich .
- 4) Wspieranie pozalekcyjnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

### **1.3. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.**

Realizator: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł., Zespół Interdyscyplinarny.

#### **ZADANIA:**

- 1) Popularyzowanie wiedzy o chorobie narkotykowej w formie informatorów, broszur, plakatów, ulotek udostępnianych przez instytucje ( szkoły, podstawowa opieka zdrowotna, ośrodki pomocy społecznej), a także organizacje pozarządowe.
- 2) Wykorzystywanie środków masowego przekazu do informowania o adresach instytucji i organizacji, w których osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- 3) Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych(Narkotyki? To mnie nie kręci!)
- 4) Informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, a także o jej skutkach (ulotki, materiały promocyjne).

#### **AD. 2.**

### **\*\*\* LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH \*\*\***

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

Cel: Ograniczanie szkód zdrowotnych.

Cele szczegółowe i zadania:

## **2.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osób uzależnionych od narkotyków, używających narkotyków w sposób szkodliwy oraz członków ich rodzin.**

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

### **ZADANIA:**

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) współpraca z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu.
- 3) pomoc psychologiczna, prawna, poradnictwo dla rodzin z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych. Doposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma („Alkoholizm i Narkomania”), materiały biurowe.
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

## **2.2. Współpraca między instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów narkomanii.**

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., Policja, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.

### **ZADANIA:**

- 1) Współdziałanie z wszystkimi zaangażowanymi podmiotami na rzecz kompleksowego rozwiązania problemów narkomanii, a także dożywianie dzieci

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

#### **AD. 3.**

- **\*\* BADANIA, MONITORING I EWALUACJA \*\***

Cel: Stworzenie systemu informacji i monitorowania na temat skali zjawiska narkomanii w naszym mieście niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki wobec narkomanii.

- Cele szczegółowe i zadania:

##### **3.1. Stworzenie systemu informacji na temat skali zjawiska narkomanii w gminie.**

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

##### **ZADANIA:**

1) wymiana informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami odpowiedzialnymi za politykę antynarkotykową na poziomie lokalnym.

##### **3.2. Diagnoza/ocena stanu zagrożenia problemami narkotyków i narkomanii na terenie miasta.**

Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., placówki oświatowe, Policja.

##### **ZADANIA:**

1) prowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.  
2) zbieranie i analiza danych statystycznych uzyskanych od instytucji zajmujących się działalnością interwencyjną, profilaktyczną, terapeutyczną i leczniczą.

##### **3.3. Wskaźniki realizacji programu:**

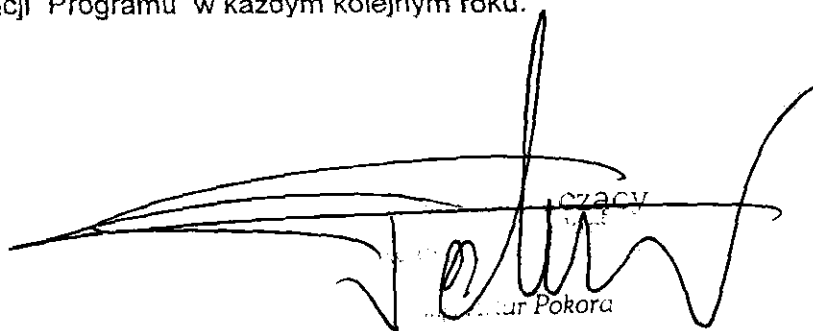
1) liczba spotkań dotycząca profilaktyki uzależnień,  
2) liczba realizowanych programów profilaktycznych w szkołach,  
3) liczba uczniów biorących udział w programach profilaktycznych,  
4) liczba rodziców biorących udział w programach,  
5) liczba nauczycieli, pedagogów uczestniczących w szkoleniach,  
6) liczba osób korzystających z zajęć w placówkach środowiskowych,

- 7) baza danych o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych oraz zakresie ich działania,
- 8) liczba przeprowadzonych konkursów o tematyce profilaktycznej,
- 9) liczba uczniów uczestniczących w konkursach,
- 10) liczba osób uczestniczących w biwakach, koloniach, wycieczkach, itp,
- 11) liczba przeprowadzonych kontroli w miejscach szczególnie narażonych,
- 12) liczba wszczętych postępowań policyjnych,
- 13) liczba zakupionych materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, książki, filmy, itp.),
- 14) liczba osób biorących udział w imprezach sportowych, kulturalnych,
- 15) liczba przeprowadzonych wywiadów, ankiet.

#### IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

##### 1. Sposób finansowania:

Program finansowany będzie z budżetu gminy, może być również finansowany ze środków pozabudżetowych. Kierownik OPS złoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu w każdym kolejnym roku.



czacy  
Pokora

**Harmonogram działań i podział środków na realizację zadań Gminnego  
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i  
Programu Przeciwdziałania Narkomanii  
DLA GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA**

**NA ROK 2018**

**Dochody - 390 000 zł**

Wpływy za wydane zezwolenia 390 000 zł.

**Wydatki :**

1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

**367 620**

2. Program Przeciwdziałania Narkomanii: **22 380**

**85154: PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI**

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                                                     | Wysokość<br>środków w<br>2016 | Wysokość<br>środków w<br>2017 | Wskaźnik<br>wzrostu | Wysokość<br>środków w<br>2018 | Wskaźnik<br>wzrostu |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------|
| 2650     | Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego:<br>1. Dofinansowanie programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych w Centrum Integracji Społecznej. | 257 040                       | 254 000                       | 98,8%               | 250 000                       | 98,4%               |
| 2820     | Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom                                                                                             | 16 500                        | 16 500                        | 100%                | 16 000                        | 96,9%               |
|          | 1. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w świetlicach                                                                                                                               | 16 500                        | 16 500                        |                     | 16 000                        |                     |

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                                                                                                     | Wysokość<br>środków w<br>2016 | Wysokość<br>środków w<br>2017 | Wskaźnik<br>wzrostu | Wysokość<br>środków w<br>2018 | Wskaźnik<br>wzrostu |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------|
|          | środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze: dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi                                                                                                           |                               |                               |                     |                               |                     |
| 3030     | Różne wydatki na rzecz osób fizycznych:<br>Wynagrodzenie członków GKRPA                                                                                                                                                                     | 27 600                        | 28 800                        | 104%                | 30 000                        | 104%                |
| 4110     | Składki na ubezpieczenie społeczne                                                                                                                                                                                                          | 600                           | 900                           | 150%                | 900                           | 100%                |
| 4120     | Składki na Fundusz Pracy                                                                                                                                                                                                                    | 40                            | 0                             | 0                   | 0                             | 0                   |
| 4170     | Wynagrodzenia bezosobowe                                                                                                                                                                                                                    | 17 000                        | 16 500                        | 97%                 | 27 500                        | 166,7%              |
|          | dyżury w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie:<br>1. Umowa zlecenie:<br>-psycholog<br>-terapeuta<br>Specjalista ds.przeciwdziałania przemocy w rodzinie<br>-psychiatra | 10 000                        | 16 500                        |                     | 19 500                        |                     |
|          | Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganiu procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin                                                                       | 7 000                         | 0                             | 0                   | 8 000                         |                     |

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                                          | Wysokość środków w 2016 | Wysokość środków w 2017 | Wskaźnik wzrostu | Wysokość środków w 2018 | Wskaźnik wzrostu |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|------------------|
| 4210     | <b>Zakup materiałów i wyposażenia</b>                                                                                                                                            | 2 000                   | 5 040                   | 165,8%           | 3 660                   | 72,6%            |
|          | 1.Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy: ulotki, broszury, poradniki, informatory, plakaty | 250                     | 250                     |                  | 410                     |                  |
|          | 2.W ramach zapotrzebowania GRPA, Punktu Konsultacyjnego: środki czystości, materiały biurowe.                                                                                    | 250                     | 250                     |                  | 250                     |                  |
|          | 3.a.Działania z zakresu przemocy w rodzinie<br>b.Zakup 2 fotelików do przewożenia dzieci w samochodzie+1 siedzisko                                                               | 1 000<br>0              | 2 000<br>0              |                  | 2 000<br>0              | 1                |
|          | 4.Zakup nagród przy realizacji lokalnych konkursów.                                                                                                                              | 500                     | 940                     |                  | 1 000                   |                  |
|          | 5.Zakup narkotestów dla Komisariatu Policji                                                                                                                                      | 0                       | 1 600                   |                  | 0                       |                  |
| 4220     | <b>Zakup środków żywności</b>                                                                                                                                                    | 400                     | 400                     | 100%             | 400                     | 100%             |
|          | 1.Zakup słodczy jako upominki i nagrody przy organizacji konkursów, imprez profilaktycznych.                                                                                     | 200                     | 200                     |                  | 200                     |                  |
|          | 2.Zapewnienie poczęstunku podczas organizowanych szkoleń, konferencji i warsztatów (kawa, herbata, słodczy, owoce)                                                               | 200                     | 200                     |                  | 200                     |                  |

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Wysokość<br>środków w<br>2016 | Wysokość<br>środków w<br>2017 | Wskaźnik<br>wzrostu | Wysokość<br>środków w<br>2018 | Wskaźnik<br>wzrostu |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------|
| 4240     | <b>Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 500                           | 500                           | 100%                | 500                           | 100%                |
|          | Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup:<br>- publikacji z zakresu wychowania i profilaktyki (wydawnictwa edukacyjne)<br>- czasopism profilaktycznych (roczna prenumerata „Niebieska Linia”, „Świat problemów”)<br>- płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych. | 500                           | 500                           |                     | 500                           |                     |
| 4300     | <b>Zakup usług pozostałych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 48 860                        | 39 160                        | 79%                 | 30 960                        | 79%                 |
|          | 1.a.Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć profilakt.)<br>b. program profilaktyczny-godziny pozalekcyjne                                                                                                                                                | 24 000<br><br>8 000           | 0<br><br>8 000                |                     | 0<br><br>8 000                |                     |
|          | 2.Dofinansowanie prowadzenia w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, profilaktyczno-                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3 000                         | 3 000                         |                     | 5 000                         |                     |

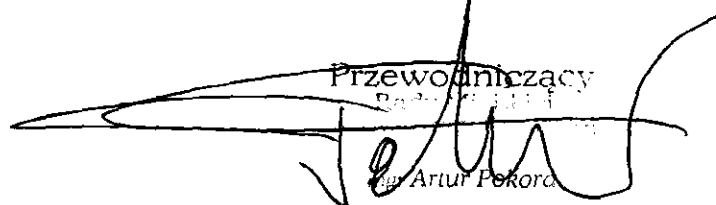
| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                                                                                          | Wysokość środków w 2016 | Wysokość środków w 2017 | Wskaźnik wzrostu | Wysokość środków w 2018 | Wskaźnik wzrostu |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|------------------|
|          | <p>edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży (rekomendowane i autorskie)</p> <p>Archipelag Skarbów</p> <p>- program profilaktyki zintegrowanej dla gimnazjalistów i uczniów szkół średnich.</p> | 0                       | 7 000                   |                  | 0                       |                  |
|          | 3.Zakup pakietu bazowego materiałów kampanii :” Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Reaguj na przemoc!” (pakiet dla zespołów interdyscyplinarnych)                                                                                         | 2 460                   | 2 460                   |                  | 2 460                   |                  |
|          | 4.Przeprowadzenie lokalnej diagnozy występowania zjawiska przemocy.                                                                                                                                                              | 2 000                   | 0                       |                  | 0                       |                  |
|          | 5.Przeprowadzenie badań i opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych                                                                                                                                              | 0                       | 5 000                   |                  | 0                       |                  |
|          | 6.Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnień.                                                                                                                                                    | 3 000                   | 4 000                   |                  | 4 000                   |                  |
|          | 7.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds.Uzależnień( zgodn ie z umową najmu                                                                                                       | 3 000                   | 3 500                   |                  | 3 500                   |                  |

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                               | Wysokość<br>środków w<br>2016 | Wysokość<br>środków w<br>2017 | Wskaźnik<br>wzrostu | Wysokość<br>środków w<br>2018 | Wskaźnik<br>wzrostu |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------|
|          | użytkowania lokalu )                                                                                                                  |                               |                               |                     |                               |                     |
|          | 8.Sprzątnie lokalu<br>GKRPA i PK                                                                                                      | 0                             | 1 200                         |                     | 2400                          |                     |
|          | 9.Opłacenie opinii<br>biegłych w<br>przedmiocie<br>uzależnienia od<br>alkoholu,                                                       | 1500                          | 3 000                         |                     | 3 600                         |                     |
|          | 10.Funkcjonowanie<br>Zespołu<br>Interdyscyplinarnego                                                                                  | 1 000                         | 1 000                         |                     | 1 000                         |                     |
|          | 11.Opłaty z tytułu<br>zakupu usług<br>pocztowych                                                                                      | 900                           | 1 000                         |                     | 1 000                         |                     |
| 4360     | <b>Opłaty z tytułu<br/>zakupu<br/>usług<br/>telekomunikacyjnych</b>                                                                   | <b>1 580</b>                  | <b>1 200</b>                  | <b>75,9%</b>        | <b>1 200</b>                  | <b>100%</b>         |
| 4410     | <b>Delegacje<br/>pracownicze</b><br>Szkolenia członków<br>GKRPA, Zespołu<br>Interdyscyplinarnego,<br>pracowników<br>socjalnych.       | <b>500</b>                    | <b>1 500</b>                  | <b>300%</b>         | <b>2 000</b>                  | <b>133,3%</b>       |
| 4700     | <b>Organizacja<br/>szkoleń, kursów,<br/>warsztatów i<br/>treningów dla<br/>członków GKRPA i<br/>Zespołu<br/>Interdyscyplinarnego.</b> | <b>1 000</b>                  | <b>4 500</b>                  | <b>450%</b>         | <b>4 500</b>                  | <b>100%</b>         |
|          | 1.dla członków<br>GKRPA i ZI                                                                                                          | 2.000                         | 2 000                         |                     | 2 000                         |                     |
|          | 2.dla sprzedawców<br>alkoholu                                                                                                         | 0                             | 2 500                         |                     | 2 500                         |                     |
|          | <b>RAZEM :</b>                                                                                                                        | <b>373 120</b>                | <b>369 000</b>                | <b>98,8%</b>        | <b>367 620</b>                | <b>98,8%</b>        |

## Program Przeciwdziałania Narkomanii

| Paragraf    | Zadanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Wysokość<br>środków w<br>2016 | Wysokość<br>środków w<br>2017 | Wskaźnik<br>wzrostu | Wysokość<br>środków w<br>2018 | Wskaźnik<br>wzrostu |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------|
| <b>4170</b> | <b>Wynagrodzenia<br/>bezosobowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>5 000</b>                  | <b>6 000</b>                  | <b>120%</b>         | <b>7 380</b>                  | <b>123%</b>         |
|             | Umowa zlecenie, umowa o dzieło:<br>-terapeuta uzależnień-<br>praca w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.                                                                                                                                                                                                            | 5 000                         | 6 000                         |                     | 7 380                         |                     |
| <b>4240</b> | <b>Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>200</b>                    | <b>200</b>                    | <b>100%</b>         | <b>200</b>                    | <b>100%</b>         |
|             | Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup:<br>- publikacji z zakresu wychowania profilaktyki i przemocy domowej (wydawnictwa edukacyjne)<br>-czasopism profilaktycznych - roczna prenumerata:<br>„Alkoholizm i narkomania”<br>- płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych. | 200                           | 200                           |                     | 200                           |                     |
| <b>4300</b> | <b>Zakup usług pozostałych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>8 460</b>                  | <b>11 460</b>                 | <b>135,5%</b>       | <b>11 460</b>                 | <b>100%</b>         |
|             | 1.Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć                                                                                                                                                                    | 0                             | 0                             |                     | 0                             |                     |

| Paragraf | Zadanie                                                                                                                                                            | Wysokość środków w 2016 | Wysokość środków w 2017 | Wskaźnik wzrostu | Wysokość środków w 2018 | Wskaźnik wzrostu |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|------------------|
|          | profilaktycznych )                                                                                                                                                 |                         |                         |                  |                         |                  |
|          | 2.Finansowanie i organizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia: przeciwdziałania narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży.     | 3 000                   | 2.000                   |                  | 2.000                   |                  |
|          | 3.Szkolenie p.t „Narkotyki i dopalacze – zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie, przeciwdziałanie. Zasady postępowania z osobą pod wpływem środków psychoaktywnych” . | 0                       | 3 000                   |                  | 3 000                   |                  |
|          | 3. zakup pakietu bazowego materiałów kampanii na temat narkotyków i dopalaczy                                                                                      | 2 460                   | 2 460                   |                  | 2 460                   |                  |
|          | 4.Podnoszenie kwalifikacji osób z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.                                                                                          | 2 000                   | 2 000                   |                  | 2 000                   |                  |
|          | 5.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds.Uzależnień ( zgodnie z umową najmu użytkowania lokalu )                    | 1 000                   | 2 000                   |                  | 2 000                   |                  |
| 4410     | Delegacje pracowników Szkolenia członków GKRPA                                                                                                                     | 1 000                   | 1 000                   | 100%             | 1 000                   | 100%             |
| 4700     | Organizacja szkoleń, kursów, warsztatów i treningów dla członków GKRPA                                                                                             | 1 000                   | 2 340                   | 100%             | 2 340                   | 100%             |
| RAZEM :  |                                                                                                                                                                    | 16.880                  | 21 000                  | 124,4%           | 22 380                  | 124,4%           |

Przewodniczący  
  
 Artur Pokora

## UZASADNIENIE

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) stanowi, że organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji pozarządowych w tym zakresie.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadanie gminy określone w art. 4<sup>1</sup> ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności dotyczą:

- 1) zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań określonych w ustawie jest prowadzona na podstawie programu corocznie uchwalanego przez Radę Gminy, co wynika z art. 4 ust. 2 ustawy. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Do zadań określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 783) należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. Realizacja zadań określonych w ww. ustawie prowadzona jest w postaci programu uchwalanego przez Radę Gminy, co wynika z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bystrzyca Kłodzka, stanowiące załączniki do uchwały, opracowane zostały w oparciu o diagnozę problemów uzależnień. Programy, w sposób kompleksowy podejmują problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz przemocy. Zadania oraz sposoby i metody ich realizacji ujęte w Programie, są dostosowane do lokalnych potrzeb oraz możliwości ich realizacji w oparciu o istniejące zasoby osobowe, instytucjonalne i organizacyjne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bystrzyca Kłodzka został opracowany z uwzględnieniem wymogów ustawowych oraz uwzględnia kierunki działań wynikające z Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Przewodniczący  
Rady Miejskiej  
w Bystrzycy Kłodzkiej